

ΜΗΝΥΜΑ ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2007

ΜΗΝΥΜΑ

ΤΗΣ Α. Θ. Μακαριότητας

ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ κ. κ. ΘΕΟΦΙΛΟΥ

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ 2007

“Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῶ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη

ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.” (Λουκ. 2, 14).

Ἀρχαία ἐκκλησιαστικῆ παραδόσει καὶ τάξει ἐπόμενοι, ἐξήλθομεν ἐκ τῆς πόλεως τῶν πόλεων, Ἱερουσαλήμ τῆς Ἁγίας, τῆς καθέδρας τοῦ Βασιλέως τοῦ Μεγάλου καὶ ἦλθομεν εἰς Βηθλεέμ, “τὴν οὐδαμῶς ἐλαχίστην ἐν τοῖς ἡγεμόσιν Ἰούδα” (Μιχ. 5,14). Εἰς αὐτὴν ἐλθόντες, βιοῦμεν καὶ πάλιν τὸ παράδοξον καὶ ὑπέρλογον μυστήριον, δι’ οὗ ὁ θεὸς ἠύλόγησε καὶ ἐτίμησεν αὐτὴν. Βιοῦμεν τὸ γεγονός ὅτι ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ ἀναρχος καὶ αἰώνιος, ὁ ἐξ ἀγάπης ἀποκαλύψας ἑαυτὸν πάλαι ποτὲ ἐν τῇ δημιουργίᾳ τοῦ κόσμου καὶ τῇ πλάσει τοῦ ἀνθρώπου, μὴ φέρων ὄραν τυραννούμενον ὑπὸ τοῦ διαβόλου τὸ ἀπομακρυνθέν ἀπ’ Αὐτοῦ πλάσμα τῶν χειρῶν Αὐτοῦ, τὸν ἀνθρωπον, ἠδύοκησεν ἐν ἐσχάτοις χρόνοις, ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου τοῦ Ῥωμαίου αὐτοκράτορος, ἵνα ὁ Μονογενὴς Υἱὸς Αὐτοῦ γένηται ἀνθρωπος. Τοῦτο τὸ μυστήριον ὑπὸ τῶν θεοπνεύστων προφητῶν προαναγγέληται, “ἰδοὺ ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει καὶ τέξεται Υἱόν” (Ἡσαΐου 7, 14), ἐκ Πνεύματος Ἁγίου ὑπὸ τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας ἀνθρωπίνως ἐτελεσιουργήθη, ὑπὸ Ἰωσήφ τοῦ μνήστορος διηκονήθη, ὑπὸ τῶν ἀγραυλούντων ποιμένων ἐθεάθη, ὑπὸ τῶν μάγων τῆς Ἀνατολῆς προσεκυνήθη, ἐν Γραφαῖς Ἁγίαις παρεδόθη καὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἡ πρώτη ὁρατὴ φανέρωσις τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ διεφυλάχθη καὶ διεκηρύχθη.

Πίστει προσεγγίζων τὸ μυστήριον τοῦτο ὁ θεοφόρος τῆς Ἐκκλησίας Πατὴρ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, ἐξηγεῖ ὅτι ἐν τούτῳ: “θεὸς κατακρινᾶται τῇ ἀνθρωπίνῃ φύσει, ἵνα τῷ ὕψει τοῦ θεοῦ συναπαρτισθῇ τὸ ἀνθρώπινον” (Κατὰ Ἀνθρωπομορφιτῶν ΚΑ΄, Ρ.Γ. 76, 1152). “Ζωοποιεῖ Χριστὸς διὰ τῆς ἰδίας σαρκὸς τούτους κατεφθαρμένους” (Εὐσεβ. Βασιλίσσαις ΡΓ. 76, 1228Α). “Σάρκα λαβὼν καὶ ἰδίαν αὐτὴν ποιησάμενος, ἐγεννήθη σαρκικῶς διὰ τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας” (Ἀγ. Κυρίλλ., Εὐσεβ. Βασιλίσσαις, Ρ.Γ. 76, 1205Α). Ἐν ἐκχειλίσσει χαρᾶς πεπληρωμένης, θά δηλώσῃ ἔτι πλατύτερον, “Σήμερον Χριστὸς ὁ Δεσπότης τὴν τῆς φιλανθρωπίας γέννησιν ἀνεδέξατο... Ὁ τῆς φιλανθρωπίας Λόγος κενοῦται, ὁ ἄσαρκος σαρκοῦται, ὁ ἀφῆ μὴ ὑποπίπτων διὰ τὸ τῆς φύσεως ἀσώματον, ψηλαφᾶται, ὁ ἀναρχος ὑπὸ ἀρχὴν γίνεται σωματικὴν, ὁ τέλειος αὔξει, ὁ πλούσιος ἐν καταλύματι τίκτεται, ὁ περιβάλλων τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, σπαργανοῦται, ὁ βασιλεὺς ἐν φάτνῃ κατατίθεται.” (Ἀττικοῦ ἐπισκόπου, παρὰ Ἀγ. Κυρίλλ. Ἀλεξανδρείας, Εὐσεβ. Βασιλίσσαις, Ρ.Γ.76, 1213Β).

Τὸ μυστήριον τοῦτο ἀκολουθούμενον ὑπὸ τῶν ἄλλων μυστηρίων τῆς τοῦ Κυρίου καὶ θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐπὶ γῆς παρουσίας καὶ δράσεως, τῆς Βαπτίσεως δηλονότι, Μεταμορφώσεως, Σταυρώσεως, Ἀναστάσεως καὶ Ἀναλήψεως, ἀποτελεῖ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τοῦ διδακτικοῦ καὶ ἁγιαστικοῦ ἔργου τῆς

Ἐκκλησίας. Ἐπί τοῦ προσώπου, τοῦ ἔργου καί τῆς διδασκαλίας τοῦ σαρκωθέντος καί ἐνανθρωπίσαντος Κυρίου, ἐδραζομένη ἢ ὑπ' Αὐτοῦ ἰδρυθεῖσα Ἐκκλησία, τό σῶμα Αὐτοῦ, προσλαμβάνει τόν ἄνθρωπον διά τοῦ Βαπτίσματος καί τῶν ἄλλων μυστηρίων αὐτῆς, διδάσκει καί ἐξανθρωπίζει τοῦτον, θεραπεύει καί ἀναμορφοῖ εἰς τό ἀρχαῖον θεοειδές αὐτοῦ κάλλος. Ὡς ὁ Κύριος αὐτῆς λαθῶν ἐτέχθη ὑπό τό σπήλαιον, οὕτω καί ἡ Ἐκκλησία, ἀθορύβως πλήν ἐνεργῶς καί δραστηκῶς, ἐνεργεῖ εἰς τήν κοινωνίαν ὡς “μικρά ζύμη, ἥτις ὄλον τό φύραμα ζυμοῖ.” (Κορ. Α', 5, 6).

Τό θεραπευτικόν καί μεταμορφωτικόν ἔργον αὐτῆς διά τόν ἄνθρωπον τελεῖ ἡ Μία Ἁγία Καθολική καί Ἀποστολική τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἀνά τά πέρατα τοῦ κόσμου καί ἡ τοπική τῶν Ἱεροσολύμων, ἡ Μήτηρ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ ἰδρυθεῖσα ὑπ' Αὐτοῦ τοῦ Κυρίου, εἰς τούς τόπους τῆς ἐμφανείας Αὐτοῦ, τούς τόπους τῆς χάριτος. Ἐπ' αὐτῶν “ἐπιδημήσας ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν ὁ τοῦ Πατρός Μονογενῆς θεός Λόγος, πρῶτον ἀνέδειξε τῶν Ἱεροσολύμων ποιμένα καί διδάσκαλον καί πιστόν οἰκονόμον τῶν μυστηρίων τῶν πνευματικῶν” τόν κατά σάρκα ἀδελφόν Αὐτοῦ Ἰάκωβον τόν Ἀδελφόθεον, ἀδιάκοποι διάδοχοι τοῦ ὁποῦ ὑπῆρξαν οἱ Προκαθήμενοι Ἐπίσκοποι καί Πατριάρχαι Σιών τῆς Ἁγίας. Οὗτοι μετά τῆς περί αὐτοῦ Ἀδελφότητος τῶν Σπουδαίων καί τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου αὐτῶν διεφύλαξαν τούς ἁγίους τόπους ὡς τόπους ἀποκαλύψεως τοῦ θεοῦ καί ὡς τόπους λατρείας Αὐτοῦ ὑπό τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ ποιμνίου αὐτῶν. Ἐν αὐτοῖς τοῖς τόποις καί ναοῖς, ἐν οἷς καί ὁ περικαλλῆς οὗτος Κωνσταντίνειος καί Ἰουστινιάνειος τῆς Βασιλικῆς τῆς Γεννήσεως, ἐσφυραλατήθη τό ὀρθόδοξον χριστιανικόν δόγμα καί ἦθος, τῆς ἐλευθέρως συνεργίας θεοῦ καί ἀνθρώπου, τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ σεβασμοῦ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν, τό θεμελιωθέν ἐπί τοῦ ὕμνου τοῦ ἀπαγγελθέντος ὑπό τῶν ἀγγέλων ἀπό τῶν οὐρανῶν τῆς πόλεως ταύτης, τοῦ: “Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καί ἐπί γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία” (Λουκ. 2, 14).

Τοῦ θεϊκοῦ καί σωτηρίου τούτου μηνύματος ἀνάγκην ἀπόλυτον ἔχει ὁ ἄνθρωπος σήμερον εἶπερ ποτέ καί ἄλλοτε. Παρά τās ἀξιολόγους καί ἐπαινετάς τεχνικάς, πολιτικάς, ἐπιστημονικάς καί πνευματικάς αὐτοῦ ἐπιδόσεις, προόδους, ἐπιτεύξεις, προσπάθειάς, συμφωνίας καί συνθήκας εἰρήνης, ὁ ἄνθρωπος τοπικῶς καί παγκοσμίως πολλῶν ὑπολείπεται εἰσέτι. Οἱ πόλεμοι, ἡ τρομοκρατία, αἱ ἀσθένειαι ὡς συνέπειαι τῆς ἁμαρτίας, αἱ αὐθαίρετοι ἀνθρώπιναι παραβιάσεις τοῦ θεοῦ τρόπου λειτουργίας τῆς φύσεως, ἀφήνουν καθημερινῶς ἑκατοντάδας καί χιλιάδας θυμάτων ἀνθρωπίνων ζωῶν. Ὁ ἄνθρωπος καί ἡ ζωή αὐτοῦ δέν ἀποτελεῖ διά πολλούς ὑψίστην ἀξίαν. Τό ὑπό τοῦ θεοῦ χορηγηθέν αὐτῷ αὐτεξούσιον πολλάκις καταπολεμεῖται καί καταστρατηγεῖται πολιτικῶς καί θρησκευτικῶς καί ἡ διεκδίκησις τοῦ δικαιώματος χρήσεως τοῦ θεοῦ δώρου τούτου στοιχίζει αὐτῷ τήν ζωήν. Ὁ ἄνθρωπος, ἐλεούμενος ὑπό τοῦ θεοῦ, πολλάκις δέν ἐπιδεικνύει ἔλεος πρός τόν συνάνθρωπον, ἐνῶ ζητεῖ τοῦτο δι' ἑαυτόν.

Ἡ θεραπεία μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως εὐρίσκεται ἐν τῇ προσλήψει καί οἰκιοποιήσει καί ἐνεργοποιήσει τῶν ἀποκαλυφθέντων ὑπό τοῦ θεοῦ τοῖς ἀνθρώποις ἐν τῷ ἐνανθρωπίσαντι Υἱῷ Αὐτοῦ τῷ Μονογενεῖ. Τῆς ταπεινώσεως τοῦ δι' ἡμᾶς νηπιᾶσαντος σαρκί καί ἐν σπηλαίῳ γεννηθέντος καί ἐν φάτνῃ ἀνακλιθέντος. Τῆς εἰρήνης Αὐτοῦ ὡς Ἄρχοντος τῆς εἰρήνης. Τῆς ἀρνήσεως χρήσεως πάσης βίας ἐν τῇ καταδιώξει Αὐτοῦ ἀπό σπαργάνων καί τῇ προσφυγίᾳ Αὐτοῦ εἰς Αἴγυπτον. Τῆς πτωχείας Αὐτοῦ, “ἦν ἐπτῶχευσε δι' ἡμᾶς, πλούσιος ὢν, ἵνα ἡμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσωμεν” (Κορ. Β', 8, 9). “Τῆς χάριτος, ἦντινα πάντες ἐλάβομεν ἐκ τοῦ πληρώματος Αὐτοῦ” (Ἰω. 1, 15).

Τό χαρμόσυνον, ἐλπιδοφόρον καί σωτήριον τοῦτο μήνυμα ἀπαγγέλλομεν παντί τῷ ποιμνίῳ Ἡμῶν, ὅπουδήποτε γῆς, εὐχόμενοι αὐτῷ ὑγιείαν, δύναμιν, εἰρήνην, πρόοδον, εὐημερίαν καί πᾶσαν εὐλογίαν πνευματικὴν καί δεόμενοι τοῦ Θεοῦ, ὅπως φωτίσῃ διὰ τοῦ Πνεύματος Αὐτοῦ τοὺς ἡγέτας τῶν λαῶν διὰ τὴν εὐόδωσιν τῶν εἰρηνευτικῶν διαπραγματεύσεων καί προσπαθειῶν ὑπὲρ ἐπικρατήσεως τῆς εἰρήνης εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν καί σύμπαντα τόν κόσμον.

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Πόλει Βηθλεέμ, ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ 2007

Διάπυρος πρὸς Κύριον Εὐχέτης

ΘΕΟΦΙΛΟΣ Γ΄

Πατριάρχης Ἱεροσολύμων